

x hupie Ben W

provincie Drenthe

Aan:
de raad van de gemeente Midden-Drenthe
Postbus 24
9410 AA BEILEN

Assen, 17 december 2019
Ons kenmerk 51/5.2/2019002780
Behandeld door de heer G.C. van Geffen (0592) 36 55 80
Onderwerp: Financieel toezicht: vorm en bevindingen 2020

Geachte raad,

Elk jaar besluiten wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief of preventief begrotingstoezicht geldt. Wij verwijzen u naar artikel 203 van de Gemeentewet. Repressief toezicht is regel. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Preventief toezicht is uitzondering. Dit betekent dat de begroting en begrotingswijzigingen eerst door ons moeten worden goedgekeurd, voordat u tot uitvoering kunt overgaan.

Besluit: repressief begrotingstoezicht voor 2020

Wij hebben geconstateerd dat uw begroting naar ons oordeel voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Daarom hebben wij besloten dat voor uw gemeente voor het jaar 2020 sprake is van repressief begrotingstoezicht. De begroting hebben wij voor kennisgeving aangenomen. Wij verzoeken u om begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling aan ons toe te sturen.

Overwegingen

1. U hebt de Begroting 2020 en Jaarrekening 2018 tijdig toegestuurd.
2. Uw begroting is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht.

Wettelijk kader/toetsingscriteria

Ons besluit is gebaseerd op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet
2. de Algemene wet bestuursrecht
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
4. het gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020
5. onze begrotingscirculaire van 16 april 2019, kenmerk 16/5.2/2019001048

De criteria om voor het repressieve begrotingstoezicht in aanmerking te komen zijn:

1. de Jaarrekening 2018 en de Begroting 2020 zijn tijdig, respectievelijk vóór 15 juli en 15 november 2019, ingezonden;
2. de Begroting 2020 is naar ons oordeel in evenwicht of, als dat niet het geval is, in de meerjarenraming is aannemelijk gemaakt dat dit evenwicht uiterlijk in 2023 tot stand zal worden gebracht.

Met 'evenwicht' bedoelen wij structureel en reëel evenwicht, dat wil zeggen dat, op basis van het bestaande beleid en het aanvaarde vastgestelde nieuwe beleid, de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Daarbij dienen de begroting en de meerjarenraming uiteraard volledig en reëel te zijn.

Opmerkingen naar aanleiding van ons onderzoek op hoofdlijnen

Begroting 2020

Wij hebben geconstateerd dat de Begroting 2020 voldoet aan het wettelijke criterium van structureel en reëel evenwicht. Het structureel begrotingssaldo hebben wij bepaald door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten.

Aandachtspunten voor de Begroting 2021

Stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg'

Wij constateren dat u de extra middelen jeugdzorg voor de jaren 2019 tot en met 2021, die deel uitmaken van de algemene uitkering, als structureel dekkingsmiddel heeft aangemerkt. Daarnaast hebt u voor de jaren 2022 en 2023 deze extra middelen structureel geraamd. In uw begroting hebt u deze stelpost verwerkt in de ramingen van de algemene uitkering. Aan het structureel ramen van deze middelen zijn voorwaarden gesteld. U moet zelf maatregelen nemen in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en GGZ, mede gericht op beheersing van de kosten. Wij gaan ervan uit dat u bij komende begrotingen, rapportages en dergelijke deze ramingen opneemt, zoals aangegeven in de door ons opgestelde richtlijn.

Incidentele lasten

Net als vorig jaar hebt u in het overzicht van incidentele baten en lasten budgetten voor verkiezingen als incidentele lasten opgenomen. Wij wijzen u in dit verband nogmaals op de Notitie structurele en incidentele baten en lasten van de Commissie BBV. Hierin wordt aangegeven dat de voorziene, regelmatig terugkerende verkiezingen tot de structurele lasten behoren. Hiervoor hebben wij daarom uw begroting gecorrigeerd. Wij vragen u om volgend jaar het overzicht van incidentele baten en lasten op te stellen volgens de notitie.

Grondexploitatie

Uw gemeente maakt gebruik van de overgangsregeling van vier jaar ten aanzien van de waardering van de gronden die op grond van het BBV zijn overgegaan naar de materiële vaste activa. Dit betekent dat er uiterlijk 31 december 2019 een toets moet hebben plaatsgevonden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming. Als daarbij een duurzame waardevermindering wordt vastgesteld, zal dit tot een afwaardering van de gronden moeten leiden; dat kan nog uiterlijk bij de Jaarrekening 2019. Uit navraag blijkt dat door landelijke ontwikkelingen (stikstof- en PFAS-problematiek) die nu actueel zijn, het in exploitatie nemen van het bedrijventerrein Ossebroeken niet voor 1 januari 2020 gerealiseerd zal worden.

Bij het opstellen van de Jaarrekening 2019 zal de boekwaarde van dit plan worden verlaagd naar de marktwaarde. De overige woningbouwplannen zijn voor 1 januari 2020 in exploitatie genomen of kunnen volgens uw gemeente gewaardeerd worden op basis van de stellige uitspraak in de nieuwe Notitie bouwgrond van de Commissie BBV. Het in de paragraaf genoemde risico zou zich dan ook niet meer mogen voordoen in het boekjaar 2020. Wij vragen u dan ook dit risico goed te beheersen en bij het opstellen van de Jaarrekening 2019 maatregelen te treffen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Uit uw begroting blijkt, net als vorig jaar is opgemerkt, dat een aantal beheerplannen gedateerd is. Een recent beheerplan is maximaal vijf jaar oud conform de normen van het BBV. Voor het verslagleggingsjaar 2020 mag het beheerplan niet ouder zijn dan uit 2015. U hebt nog beheerplannen uit de jaren 2011, 2012, 2014 en 2015 die volgend jaar niet meer voldoende actueel zijn. Een gevolg van verouderde beheerplannen kan zijn dat de onderhoudsbudgetten niet toereikend zijn om het benodigde onderhoud te kunnen uitvoeren. Wij vragen u om de beheerplannen te actualiseren en de budgetten op actuele plannen te baseren.

Tot slot

Begin 2020 verrichten wij nader onderzoek naar uw begroting. Hierbij kijken wij met name naar de financiële positie van uw gemeente in het begrotingsjaar en de komende jaren. De voortgang en het verdere verloop van bezuinigingsmaatregelen maken deel uit van het vervolgonderzoek. De resultaten van dit vervolgonderzoek willen wij waar mogelijk in samenhang met de eerstvolgende rapportage (bijvoorbeeld kadernota of voorjaarsnota) met u bespreken. Wij vragen u deze rapportage dan ook tijdig aan ons toe te sturen.

Een afschrift van onze brief aan minister Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het financieel toezicht op de gemeenten is ter informatie bijgevoegd.

Een afschrift van deze brief zenden wij aan het college van Burgemeester en Wethouders van uw gemeente.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Brief aan minister van BZK
mb/coll.

Afschrift aan het college van Burgemeester en Wethouders van Midden-Drenthe,
Postbus 24, 9410 AA Beilen

Aan:
de minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
t.a.v. de heer drs. R.W. Knops
Postbus 20011
2500 EA 's-GRAVENHAGE

Assen, 17 december 2019
Ons kenmerk 51/5.2/2019002780
Behandeld door mevrouw J.K. van der Laan (0592) 36 56 75
Onderwerp: Financieel toezicht begrotingen 2020 Drentse gemeenten

Geachte heer Knops,

Op grond van artikel 205, eerste lid, van de Gemeentewet delen wij u hierbij mee dat wij hebben besloten om voor het begrotingsjaar 2020 de gemeente Assen onder preventief begrotingstoezicht te plaatsen. De Begroting 2020 en de wijzigingen daarvan dienen door ons te worden goedgekeurd.

Wij wijzen u erop dat de begroting bewust afwijkt van het door het Rijk per 1 januari 2020 opgelegde abonnementstarief voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De gemeente kiest ervoor dit tarief niet te hanteren en is daarmee voornemens niet binnen de geldende wet- en regelgeving te handelen. Wij hebben de ramingen die hiermee samenhangen daarom aangemerkt als niet reëel. Wij hebben inmiddels kennis genomen van voorgenomen besluitvorming van de gemeente waarin de verordening wordt aangepast zodat het opgelegde abonnementstarief voor de Wmo alsnog zal worden gehanteerd door de gemeente.

Voor de overige elf Drentse gemeenten hebben wij besloten ons regime van repressief toezicht te continueren.

Wij hebben onze zorgen over de financiële situatie van de Drentse gemeenten al eerder geuit. En hoewel het merendeel van de Drentse gemeenten erin is geslaagd ook voor het begrotingsjaar 2020 het financiële evenwicht te bewaren, dan wel aan te tonen dat zij dit evenwicht op termijn kunnen bewerkstelligen, heeft dit opnieuw aanmerkelijk veel moeite gekost. Dit betekent dus nog steeds niet dat de toekomstige financiële positie van de gemeenten zonder zorgen is.

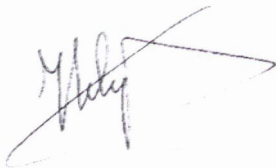
Wij hebben geconstateerd dat het merendeel van de gemeenten een maatregelenpakket heeft opgenomen om besparingen in de exploitatie te kunnen realiseren. Het Sociaal Domein blijkt ook dit jaar een groot negatief effect te hebben op de begrotingen van de gemeenten. Met name door de taken in het Sociaal Domein zien wij dat gemeenten geconfronteerd worden met oplopende tekorten/nadelen.

Bezuinigingen in het Sociaal Domein maken deel uit van de ramingen in de Begroting 2020 en de Meerjarenraming 2021-2023. Bij het merendeel van de gemeenten zijn bij de Jaarrekening 2018 en de rapportages over het verloop van het begrotingsjaar 2019 de eventueel daarvoor gevormde reserves volledig ingezet. De opvang van eventuele tekorten bij die gemeenten dient vanaf dit jaar dan ook plaats te vinden door de reguliere exploitatie of door de algemene reserve. Het merendeel van de Drentse gemeenten heeft ervoor gekozen de extra middelen jeugdzorg structureel in te zetten voor alle jaren. Ook is het voor veel gemeenten noodzakelijk gebleken om in tegenstelling tot voorgaande jaren de lokale heffingen met meer dan het inflatiepercentage te laten stijgen.

De komende jaren staan de gemeentebegrotingen dan ook onverminderd onder druk. Wij zijn dan ook nog steeds van mening dat er een structurele oplossing moet komen, zodat gemeenten voldoende middelen hebben om nieuwe en bestaande taken uit te kunnen voeren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

mb/coll.